

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Wprowadzenie	11

Część pierwsza

IDEOLOGICZNE KIERUNKI WSPÓŁCZESNEGO MYŚLENIA O SPOŁECZEŃSTWIE, PAŃSTWIE I PRAWIE

ROZDZIAŁ I. Kształtowanie się ideologii polityczno-prawnych w czasach nowożytnych	23
ROZDZIAŁ II. Problemy klasyfikacji współczesnych ideologii i doktryn polityczno-prawnych	34
ROZDZIAŁ III. Kierunki o ponaddwustuletniej tradycji	39
1. Etatyzm	39
2. Republikanizm	45
3. Liberalizm	50
4. Konserwatyzm	58
ROZDZIAŁ IV. Kierunki zrodzone w XIX w.	65
1. Socjalizm i jego zróżnicowanie	65
2. Społeczne nauczanie Kościoła katolickiego i programy chrześcijańskiej demokracji	73
3. Nacjonalizm	79
ROZDZIAŁ V. Kierunki ostatniego stulecia	84
1. Faszyzm	84
2. Nowa Lewica i jej ideologiczne następstwa	86
3. Ekologizm	91
4. Zarządzanie publiczne	94

Część druga

WARTOŚCI, ZASADY I PRAWA PODSTAWOWE WE WSPÓŁCZESNEJ DEMOKRACJI LIBERALNEJ

ROZDZIAŁ VI. Doktryna demokracji liberalnej i jej odzwierciedlenie w podstawowych dokumentach prawnych	103
ROZDZIAŁ VII. Zasady i reguły prawa a wartości we współczesnych doktrynach polityczno-prawnych	116
ROZDZIAŁ VIII. Prawa podstawowe – współczesna „rewolucja praw” ..	126

Część trzecia

DOKTRYNALNE PODSTAWY DEMOKRATYCZNEGO PAŃSTWA PRAWNEGO

ROZDZIAŁ IX. Podstawy praw człowieka	137
1. Godność człowieka jako wartość podstawowa	137
2. Solidarność, wolność, równość, sprawiedliwość jako implikacje godności	142
3. Godność i prawa osobiste	150
ROZDZIAŁ X. Dobro wspólne, dialog, współuczestnictwo	154
1. Dobro wspólne	154
2. Pluralizm i konsens obywatelski	156
3. Dialog społeczny	158
ROZDZIAŁ XI. Społeczeństwo obywatelskie, władze publiczne, pomocniczość	164
1. Społeczeństwo obywatelskie	164
2. Pomocniczość	170
3. <i>Governance</i> w społeczeństwie współczesnym	174
ROZDZIAŁ XII. Wolność a demokracja	177
ROZDZIAŁ XIII. Demokratyczne państwo prawne	184
1. Państwo prawne, demokratyczne państwo prawne	184
2. Państwo prawne a rządy prawa	189
ROZDZIAŁ XIV. Prawo, działanie na podstawie i w granicach prawa ...	193
1. Źródła prawa, źródła porządku prawnego, <i>lex i ius</i>	193
2. Zasada legalizmu	200
ROZDZIAŁ XV. Granice władzy, granice prawa, proporcjonalność	205
1. „Ograniczenia ograniczeń praw”	205
2. Proporcjonalność	208
3. Inne granice prawa	212

ROZDZIAŁ XVI. Sprawiedliwość społeczna w społecznej gospodarce rynkowej	215
1. Sprawiedliwość społeczna	215
2. Państwo socjalne, państwo prawne i socjalne. Europa socjalna	218
3. Społeczna gospodarka rynkowa	220
4. Własność	223
5. Wolność działalności gospodarczej	230
6. Solidaryzm społeczny	233
7. Ekonomia społeczna	237
ROZDZIAŁ XVII. Zobowiązania wobec pokoleń przeszłych i przyszłych	242
1. Solidarność międzypokoleniowa	242
2. Rozwój zrównoważony	245
ROZDZIAŁ XVIII. Pionowy i poziomy podział władz	248
1. Podział i współdziałanie władz	248
2. Decentralizacja i pionowy podział władz	257
3. Prawo do samorządu	263
4. <i>Multi-level governance</i>	266
ROZDZIAŁ XIX. Władza sądownicza i prawo do sądu	269
1. Spory o prawo i wymiar sprawiedliwości	269
2. Dostęp do wymiaru sprawiedliwości	271
3. Niezawisłość sędziów i niezależność sądów	272
4. Państwo drogi sądowej	275
5. Rządy sędziów, rządy prawa i rządy ludu	280
ROZDZIAŁ XX. Prawo do dobrej administracji w ramach prawa do dobrego rządzenia	284
1. Prawo do dobrego rządzenia	284
2. Dobra administracja	286
3. Prawo do dobrej administracji	287
4. Prawo dostępu do informacji publicznej	291
5. Służba publiczna, służba cywilna	295
Powołane źródła i ważniejsze pozycje literatury	301
Skorowidz osobowy	329
Skorowidz rzeczowy	335